

Türk Masalı “Nardaniye Hanım” ve Alman Masalı “Pamuk Prenses” deki Kültürel Unsurların Yabancı Dil Öğretimine Katkısının İncelenmesi

An Analysis Of The Contribution Of Cultural Elements In The Turkish Tale "Nardaniye Hanım" and The German Tale "Snow White" To Foreign Language Teaching

ÖZET

Uzun yıllardan beri yabancı dili dil kuralları çerçevesinde bir öğrenme ile gerçekleştirdiğimiz düşünüldüğünde uluslararası ticaretin, turizmin, eğitimin ve göçlerin arttığı son 25 yılda artık yabancı bir dilin kültürüyle birlikte öğrenilme gereksinimi kaçınılmaz olmuştur. Dil iki kişi arasında iletişimi sağlama aracıdır ve tam bir iletişimin sağlanabilmesi için de günlük yaşam içinde yer alan kültürel öğelerin bilinmesi gerekir. İnsanlar içinde yaşadıkları toplumun dilini öğrenirken, aynı zamanda kültürünü de öğrenirler. Fakat içinde doğup büyüdüğü kültürler aynı olmadığı için, farklı ülkelerde doğup büyüyen kişilerin kültürünü tanımak ve anlamak iletişimi kolaylaştırır ve olası yanlış anlaşılımları ve sorunların önüne geçer. Bu nedenle, yabancı bir dil öğretirken, o dilin kültürel öğelerini de aktarmak doğru iletişim için zorunluluk haline gelmiştir. Bu bağlamda, öğrenilecek hedef dilde kültürel farkındalık yaratmak önemlidir.

Yabancı dil öğretimi konusunda, özellikle kültürlerarası iletişimin her geçen gün daha da önemli hale geldiği globalleşen dünyada, yabancı dil öğretimi hem kişinin kendi kültürünü hem de yabancı kültürü kapsamlı bir şekilde öğrenmesini gerektirmektedir. Öğrencilerin yalnızca yabancı bir dilin dil bilgisi yapılarını ve sözcük dağarcığını öğrenmeleri değil, aynı zamanda hedef dilde yer alan kültürel bağlamlar hakkında kapsamlı bir düşünce yapısı geliştirmeleri de önemlidir.

Bu çalışmamızda materyal olarak üzerinde çalışmak istediğimiz iki masal seçtik. Bunlardan biri Grimm Kardeşlerin derlediği Alman masallarından “Pamuk Prenses” masalıdır. Diğer masal ise Boratav’ın derlediği Türk Halk Masalları kitabından aldığımız “Nardaniye Hanım” masalıdır. Bu masalarda tespit ettiğimiz kültürel öğeleri her iki toplum açısından ele alarak benzerlik ve farklılıklarını değerlendirdik. Yabancı dil öğretimi yöntemlerinden kültürlerarası yaklaşımla bu öğelerin kullanılabilirliğini ortaya koymaya çalıştık.

Anahtar Kelimeler: Dil, Kültür, Masal, Kültürlerarası İletişim

ABSTRACT

Considering that for many years we have been learning a foreign language within the framework of language rules, the need to learn a foreign language alongside its culture has become inevitable in the last 25 years, as international trade, tourism, education, and migration have increased. Language is a tool for communication between two people, and for effective communication to take place, understanding the cultural elements present in daily life is essential. When people learn the language of the society they live in, they also learn its culture. However, because the cultures in which they are born and raised are not the same, understanding and understanding the cultures of those born and raised in different countries facilitates communication and prevents potential misunderstandings and problems. Therefore, when teaching a foreign language, conveying its cultural elements has become essential for effective communication. In this context, creating cultural awareness in the target language is crucial.

In a globalizing world where intercultural communication is becoming increasingly important, foreign language teaching requires a comprehensive understanding of both one's own and the foreign culture. It is crucial for students to not only learn the grammatical structures and vocabulary of a foreign language, but also to develop a comprehensive understanding of the cultural contexts within the target language.

In this study, we selected two fairy tales as material. One of these is "Snow White," a German fairy tale compiled by the Grimm Brothers. The other is "Nardaniye Hanım," taken from Boratav's collection of Turkish Folk Tales. We examined the cultural elements we identified in these tales from the perspective of both societies and evaluated their similarities and differences. We attempted to demonstrate the applicability of these elements through an intercultural approach, a foreign language teaching method.

Keywords: Language, Culture, Fairy Tale, Intercultural Communication

Şerif Oruç¹

How to Cite This Article

Oruç, Ş. (2025). “Türk Masalı “Nardaniye Hanım” ve Alman Masalı “Pamuk Prenses” deki Kültürel Unsurların Yabancı Dil Öğretimine Katkısının İncelenmesi” International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:11, Issue:9; pp:1566-1570. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.17215320>

Arrival: 14 July 2025

Published: 27 September 2025

Social Sciences Studies Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹ Doç. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Türkiye. ORCID: 0000-0001-8452-305X

GİRİŞ

Dil, Kültür ve Masal

Son yıllarda yabancı bir dilin kültürüyle birlikte öğrenilme gereksinimi artık kaçınılmaz olmuştur. Bu konuda dilbilimci Humboldt (Akt. Aksan 1990, s.65) bir ulusun dilinden yola çıkarak kültürü ve dünya görüşü hakkında bilgi sahibi olunabileceğini, dilin o ulusun ruhunun dış görünümü olduğunu belirtmektedir. Yine Aksan'ın (1990) aktardığına göre Vossler dili kültürün aynası olarak tanımlamaktadır. Ayrıca Aksan (1990) dil ile ilgili yaptığı tespitlerde dilin toplumu ulus yapan en önemli ve en güçlü birleştirici unsurlardan biri olduğunu söylemekle birlikte "bireyleri ulusuna, yurduna, geçmişine sıkı sıkıya bağlar; kuşaktan kuşağa aktararak gelen dil, bireyi geçmişle gelecek arasındaki zincirin bir halkası durumuna getirir... Kısaca söylenecek olursa dil, aynı zamanda her yönüyle bir ulusun kültürünün de aynasıdır; insanın ve uygarlığın en önemli belirtisi ve aracı, dildir" demektedir. Yukarıda ifade ettiğimizi destekler mahiyette Özcan da (2008), bir dili öğrenmenin yalnızca kelimeleri ve grameri öğrenmeyi değil, aynı zamanda o dilin konuşulduğu toplumun yaşam biçimleri ve davranış kalıpları da dahil olmak üzere kültürel unsurlarını anlamayı da içerdiğini vurgular.

Çakır'ın (2011) aktardığına göre Halliday (1978) dili kültürün barındırıldığı "sosyal bir gösterge" olarak tanımlar ve her dilin konuşulduğu toplumun yaşam biçimi, düşünme tarzı gibi kavramları yansıttığını söyler. Başkan'ın (2006) ifade ettiği gibi dili öğrenirken beceri olarak yani dört beceriye sahip olacak şekilde öğreniriz, kültürü öğrenirken de bilgi olarak öğreniriz. Etkili bir iletişimin olabilmesi için anlamak; anlamak için dilini öğrendiğimiz veya konuştuğumuz tarafın yerine kendimizi koymamız, onun gibi düşünmemiz gerekmektedir (Kramsch 1993). Yabancı dil öğrenenlerin yalnızca bir dilin dil bilgisi yapılarını ve sözcük dağarcığını öğrenmeleri değil, aynı zamanda hedef dilde yer alan kültürel bağlamlar hakkında kapsamlı bir düşünce yapısı geliştirmeleri de önemlidir. Bu kültürlerarası farkındalık, öğrencilerin yabancı bir dildeki iletişimin derinliklerini anlamalarını ve uluslararası bir ortamda başarılı bir şekilde kullanmalarına olanak sağlar (Bredella 1999).

Halk edebiyatının bir anlatı türü olan masal, destan, efsane ve dini menkıbe gibi anlatı türleriyle de benzerdir, akrabadır hatta zaman zaman birbirleriyle karıştırılmaktadır. Burada uzun ve detaylı açıklamalar yaparak konumuzun dışına çıkmak istemiyoruz. Ancak kısaca masalla ilgili temel bilgiler vererek asıl konumuza devam edeceğiz.

Masal Wahrigde (1980) "Doğa yasalarının askıya alındığı, mucizelerin hâkim olduğu, mekânsal ve zamansal hiçbir bağlantısı olmayan, hayali öykü; gerçek olmayan, uydurulmuş öykü" olarak tanımlanırken Türk Dil Kurumunun Güncel Türkçe Sözlüğünde "Genellikle halkın yarattığı, hayale dayanan, sözlü gelenekte yaşayan, çoğunlukla insanlar, hayvanlar ile cadı, cin, dev, peri vb. varlıkların başından geçen olağanüstü olayları anlatan edebî tür" olarak karşılık bulmaktadır.

Türk masalı derleyicilerinden Boratav'ın (1982) masal tanımı "Masal, büyü'nün yer aldığı dinden ve sihirli inançlardan, örf ve adetlerden bağımsız, tamamen hayal ürünü olan, gerçeklikle ilgisi olmayan ve hiçbir inandırıcılık iddiası olmayan, düzyazıyla sunulan kısa anlatı" iken Sakaoglu'nun (1973) "Kahramanlarından bazıları hayvanlar ve doğaüstü varlıklar olan, olayları masal diyarında geçen sözlü bir anlatım biçimidir. Masal her ne kadar hayal ürünü olsa da dinleyiciyi gerçek olduğuna inandırır" ifadesiyle tanımladığını görüyoruz. Burada Alman halk masallarının derleyicileri Grimm Kardeşlerin (1956) masallarla ilgili "masallar kısmen dışa doğru açılımları yoluyla ve kısmen de iç doğaları yoluyla çocuksu bir dünya görüşünün saf fikirlerini yakalamayı amaçlamaktadır; onlar dünyevi zorluklar olmaksızın doğrudan beslenirler, süt gibi yumuşak ve sevimli veya bal gibi tatlı ve doyurucudurlar" sözlerini ele aldığımız konu açısından değerli buluyoruz.

Masallar her zaman insanların nasıl olabileceklerini ve olmaları gerektiğini, kötülük ve korkudan, delilik ve gururdan, baskı ve intikamdan bir çıkış yolu bulmak için ne yapmaları gerektiğini anlatır. Bu bakımdan Amerikalı çocuk psikiyatristi ve masal araştırmacısı Bettelheim (1983) şunları yazarken haklıdır: "Masallar psikanalizle aynı cevabı verir: Eğer onlar tarafından itilmek ve aşırı durumlarda parçalanmak istemiyorsak, kararsızlıklarımızı bütünleştirmeliyiz." Bu açıdan bakıldığında masallar, iç ve dış gerçekliğin ütopyalarıdır ve dolayısıyla vazgeçilmez bir kültür ve eğitim ürünüdürler.

İnsanlar masallar sayesinde birbiriyle iletişim kurma olanağı bulur ve bu ilişki sonucunda meydana gelen ortak kültürel değerleri kendilerinden sonraki kuşaklara aktarırlar (Helimoğlu 2013, Sever ve Karagül 2014). Kültürlerin ortaya çıkması ve kuşaktan kuşağa aktarılması konusunda masallar bir araçtır ve bu nedenle masallar okuyucusuna ortaya çıktığı dönemin kültürü hakkında birçok yönden bilgi vermektedir (Ölçer 2017). Masaldaki olaylar incelendiğinde, genellikle toplumsal bir olayla ve yaşantıyla ilgili olduğu görülür (Helimoğlu 2013). Bu nedenle masallarla birlikte birçok toplumsal gelişme, yaşantı, kültür ve medeniyet hakkında bilgi edinilir. Masallar bir kültür taşıyıcısıdır. Sahip olduğu toplumun gelenek ve göreneklerini içinde barındırır (Aslan ve Koçal, 2018).

Masalla ilgili günümüze kadar yazılan pek çok bilimsel kitap ve makalelerde masalın sadece eğlence aracı olmadığı kişilerin ve toplumun benlik gelişimine, ahlaki değerlerin ve normların önemli olduğuna ve dini değerlere mutlaka saygı duyulmasıyla ilgili bilincin kazanılmasına katkı sağladığı belirtilmektedir. Masaldaki kısa ve basit cümle yapılarının masalın yapısal özelliklerinden olan olay tekrarları ve üçlemeler nedeniyle tekrarlanması yabancı dil öğrenmede zaten yapılması gereken son derece isabetli görülen pekiştirme çalışmalarıdır. Masalların bu özelliklerinden yabancı dil öğretimi sırasında da yararlanılması gerektiği düşüncesinde olanlardım.

Masalın bu özelliğiyle kültürlerarası yönelimli yabancı dil öğretimi, öğrencileri kendi dünyalarını hedef dil ülkelerinin dünyasıyla karşılaştırmaya ve yabancı dünyayı yabancı olarak nitelendiren şeyleri düşünmeye ve tartışmaya teşvik ederek yukarıda belirtilen özelliklere uygun didaktik bir kavram geliştirmelidir; bu dünyada neyin ilginç ve çekici olabileceğini, ancak neyin yanıltıcı, tehdit edici ve anlaşılmaz olabileceğini de dikkate almalıdır (Neuner ve Hunfeld 1993).

MATERYAL VE YÖNTEM

Bu çalışmamızda materyal olarak üzerinde çalışmak istediğimiz iki masal seçtik. Bunlardan biri Grimm Kardeşlerin derlediği Alman masallarından “Pamuk Prenses” masalıdır. Diğer masal ise Boratav’ın derlediği Türk Halk Masalları kitabından aldığımız “Nardaniye Hanım” masalıdır.

Her iki masalın başlangıç noktasını anneleri ölen kızların babalarının tekrar evlenmeleri nedeniyle üvey anneye sahip olmaları, olay örgüsünün devamını masalın baş figürlerinin yani öksüz kalan iki kızın üvey annelerinin kötülüklerinden ve ölüm tuzaklarından kurtulma çabaları ve masalın sonunu da kızların kendilerini hayata döndüren prenslerle evlenip mutlu olmaları oluşturuyor. Masalların olay kurgusu temel özellikler bakımından birbirine çok benzerdir, ancak ayrıntılarda farklılık göstermektedir. İki masalda tespit ettiğimiz kültürel öğeleri ayrı başlıklar altında tek tek karşılaştırmalı olarak değerlendireceğiz.

Her iki masalda da üvey annelerin üvey kızlarının kendilerinden daha güzel olmasından dolayı büyük bir kıskançlık krizine girmeleri sonucu onlardan öldürmek suretiyle kurtulma yolunu seçmeleri kıskançlığın boyutunun hastalık derecesine ulaştığını görüyoruz. Üvey annelerin masal başında fark edilmeyen daha sonra ortaya çıkan Pamuk Prenses masalında “sihirli aynaya sahip olma ve onunla konuşma” ve Nardaniye Hanım masalında “dolunay ile konuşma” özelliğinin masallarda yer alan “kötü kalpli cadı” figürüne uygun olduğunu düşünüyoruz.

İki masalda tespit ettiğimiz üvey anne, kıskançlık, yalan ve iftira, zor durumdaki birine yardım” gibi kültürel öğeleri ayrı başlıklar altında tek tek karşılaştırmalı olarak analiz edip değerlendireceğiz. Bu kültürel değerlerin hem masaldaki uygulanış biçimini hem de günümüz Türk ve Alman toplumlarındaki gerçek hayattaki yansımalarını irdedeceğiz.

BULGULAR VE TARTIŞMA

Üvey Anne

Alman masalında, Pamuk Prensesin annesi onu doğurduktan sonra ölür. Pamuk Prenses doğduğu andan itibaren öksüz kalır. Pamuk Prenses henüz bir yaşındayken, kral babası bir başka kadınla evlenir ve bu kadın hem kraliçe hem de Pamuk Prensesin annesi olur. Pamuk Prenses yedi yaşına gelene kadar mutlu bir şekilde yaşarlar, üvey anne ile Pamuk Prenses arasında hiçbir sorun yoktur. Masaldaki kraliçe günlük hayatta tanıdığımız kötü üvey annelerden biri değildir, ancak Pamuk Prenses büyüyüp güzellikte onu geçince işler değişir.

Annesi yıllar önce ölen Nardaniye, on iki-on üç yaşlarında bir kız çocuğudur. Babası onu seviyor. Adam kiminle evleneceğine karar veremediğinde Nardaniye ona öğretmeniyle evlenme teklifinde bulunur. Nardaniye babasına: "Evlenmek istiyorsan öğretmenim ile evlen. Başkasını istemiyorum." diyor. Kaderini kendi tayin ediyor çünkü sözleri kaderini kötü etkiliyor.

Geleneksel üvey anne, üvey çocuklarını acımasızca döven ve çocuklarına karşı hiçbir sevgi ve şefkat beslemeyen bir anne gibi davranır. Birkaç istisna dışında, sıradan üvey anne "Külkedisi" ndeki gibi bir üvey anne, çocuklarına çok fazla iş yaptıran üvey annenin bir çeşididir.

İnsanlar üvey annelerine veya üvey babalarına karşı genelde basmakalıp davranışlar sergilerler, yani önyargılara saplanmış olurlar. Anneler genelde çocuklarını üvey annelere emanet etmezler; bu üvey babalar için de geçerlidir. Başkalarının yanında yaşanan herhangi bir tartışmada üvey anne, haklı bile olsa davranışlarıyla kendini haksız duruma düşürür. Dolayısıyla masallarda geçen üvey anne profili günümüzde de her iki toplum açısından değerlendirdiğimizde pek farklı görünmemektedir, üvey anneye karşı her zaman mesafeli davranılmaktadır.

Kıskançlık

Masallardaki üvey annelerin alışılmış üvey annelik davranışlarından ziyade kadınlık duygularından kaynaklanan güzel olma hatta dünyanın en güzel kadını olma iç güdüsüyle yaptıkları kıskançlığa şahit oluyoruz. Ancak bu kıskançlık hoş görülebilir sınırlar içinde kalsaydı sorun olmazdı, ancak masallarda rastladığımız kıskançlık üvey çocuğunu öldürmeye sebep olacak kadar derin ve saplantılıdır. Masalların neredeyse tamamına yakınında üvey anneler kıskançlıktan dolayı kötülük yapmaktadırlar. Bu durum da bize gerçek hayatta kıskançlığın son derece sık ve yoğun bir şekilde neredeyse insan yaşamının bütün evrelerinde karşılaşılan psikolojik bir davranış olduğunu gösteriyor. Dolayısıyla yeryüzündeki bütün insanlar için geçerli bir duygu olduğu için Türk ve Alman toplumu için de benzer olaylar karşısında benzer kıskançlıklar görülmektedir.

Yalan ve İftira

Bir süre sonra üvey anne Nardaniye'yi kıskanmaya başlar. Üvey annenin neden kıskançlıkla dolu olduğunu masal başında pek anlayamıyoruz. Buradaki kıskançlığın iki sebebi vardır: 1. Nardaniye ondan daha güzeldir, 2. Adam kızını ondan daha çok sevmektedir. Bu sebeplerden dolayı Nardaniye'yi öldürmeye çalışır. İlk zamanlar üvey anne gerçek yüzünü gizleyerek iyi anne rolünü oynamaya başlar. Planlarını birer birer uygular ve en sonunda Nardaniyeye iftira atar. Nardaniye'nin görünüşü üvey annenin iddiasını destekliyor. Burada üvey annenin tüm kötülükleri ayrıntılarıyla anlatılıyor. Baba zor durumdadır ve kızının durumu onu çok üzmektedir. Türk halkı namusuna yapılan hakaretlere karşı çok hassastır, özellikle namus onlar için en önemli ahlaki değerlerden biri olduğu için şu atasözüne çok önem veriyorlar: "Namusunu kaybeden, her şeyini kaybeder." Adam kızını dağa götürüp orada terk ediyor. Üvey anne böylece amacına ulaşmış olur. Yalan ve iftira da bütün ilahi dinler tarafından yasaklanmıştır. Ayrıca evrensel değerler açısından baktığımızda bütün insanların suç saydığı, inanan inanmayan herkes tarafından hoş görülme hatta yaptırım gerektiren ve hukuk önünde açtığı tahribatın boyutuna göre cezai işlem uygulanan bir davranıştır.

Nardaniye, Allah'a inancı kuvvetli olduğundan abdest alıp ona sığınır. Sonra bir mucize olur: Karnındaki yılanı kurtulur. Bu çirkin iftiraya Tanrı bile kayıtsız kalmaz ve Nardaniye'yi himayesine alır. Öyle ki Nardaniyeyi içinde bulunduğu zor durumdan, uğradığı iftiradan Tanrıdan başkasının kurtaramayacağı mesajı veriliyor, nitekim masalda da kurtarıcı Tanrı oluyor. Günümüz açısından değerlendirecek, Türk toplumunda namusla ilgili konularda bol miktarda ölümlerin olduğu cinayetlerin işlendiğini söyleyebiliriz. Alman toplumunda ise öldürmeye cinayete varan olaylara pek rastlanılmıyor, bu tür konular eğer şikâyet olursa, kişi 18 yaşından küçükse ve rızası dışında olmuştaysa mahkemeler tarafından yasalardaki cezalar uygulanıyor.

Zor Durumdaki Birine Yardım

Zor durumdaki birine yardım Türk toplumunda genellikle karşılıksız yapılır, aç olan doyurulur, açıkta olan giydirilir, kalacak yer verilir, hatta evlerde kişinin zor hali normale dönene kadar misafir edilir ve daha bir çok şey sayılabilir. Bütün bunlar karşılıksız yapılır, ücret alınmaz ve karşılığında şunu yapacaksın veya evi temizleyeceksin yemek pişireceksin gibi taleplerde bulunulmaz. Alman toplumunda ise uygulama farklıdır. Genel olarak Alman toplumunda ve gelişmiş kapitalist ülke toplumlarında karşılıksız olarak yardımlaşma pek görülen ve uygulanan bir sosyal davranış değildir, bu durum kişiler zor durumda bile olsa değişmez.

Türk masalında Kırk Haramiler zor durumdaki Nardaniyeye yardım ediyorlar ve onu kendilerine kardeş kabul ediyorlar. Alman masalında Yedi Cüceler Pamuk Prenses'e yardım karşılığında "Bizim ev işlerimizi görür, yemek pişirir, yatak yapar, çamaşır yıkar ve ortalığı temizlersen yanımızda kalabilirsiniz" diyorlar. Bu istek yardım kabul edilir mi tartışılır. Yedi Cüceler sanki ücret karşılığında kendilerine bir işçi almışlar gibi bir durum oluşuyor. Dolayısıyla iki toplum arasında yardım, misafir gibi kavramların uygulamasında farklılık görülmektedir.

SONUÇ

Masallar kişi ile kişi, grup ile grup arasındaki dayanışma özleminin hikâyesini yansıtır. Bu açıdan bakıldığında masallarda ütopyik ve çelişkili özellikler bulunmaktadır. Masallar daha iyi bir toplum, yaşanabilecek daha iyi bir dünya özlemini anlatır. İçinde yaşanan gerçek dünyayı ve varoluş nedenlerini sorgular, yaşadığı dönemin şartlarını, kendisine sunulan imkanları yeterli görmeyen ve statükodan rahatsız olan insanlar kendisi ve toplum için daha iyi, daha farklı olasılıklar ve yaşam şartları ararlar, güvenli, adaletli, huzurlu ve mutlu bir dünyanın nasıl var olabileceğini kısaca ideal bir dünyanın nasıl olması gerektiğini ortaya koyarlar. Masallar ideal bir dünya arayışı içinde olanların hayat arkadaşlarıdır. Bu bakış açısıyla değerlendirildiğinde masallar ait olduğu toplumun birçok kültürel özelliklerini yansıtır.

Masallar bir yandan insanların dış gerçekliğiyle, dış dünyalarıyla çok az ilgilenirken, diğer yandan iç halleriyle de (hoş olmayan gerçeklikleriyle) yetinmezler. Yalan ve aldatma, nefret ve kıskançlık, korkaklık ve hileden bahsedilirken ayrıntıya yer verilmez. Masallar her zaman insanların nasıl olabileceklerini ve olmaları gerektiğini,

kötülük ve korkudan, delilik ve gururdan, baskı ve intikamdan bir çıkış yolu bulmak için ne yapmaları gerektiğini anlatır.

İncelediğimiz masalarda üvey annenin zulmünden, kıskançlığından, yalanlarından, iftiralarından, kurduğu tuzaklardan ve öldürme teşebbüslerinden Pamuk Prensesin ve Nardaniyenin nasıl kurtulduğunu izledik. Bu süreçte kendilerinin kurtuluş için neler yaptıklarını, kimlerin yardım ettiklerini, çaresiz durumlarda bile halkın kendine özgü çözümler bulduklarını ve son olarak Tanrıyı devreye soktuklarını gördük. Masal sonunda masalın baş figürlerinin ve mağdurlarının tamamının ödüllendirildiğini ve kötülerin cezalandırıldığını şahit olduk. Tespit ettiğimiz kültürel öğeleri günümüz toplumları ile karşılaştırdığımızda üvey anne, kıskançlık, yalan ve iftira gibi öğelerin neredeyse birebir benzeştiğini söyleyebiliriz. Ancak zor durumda birine yardım ve misafir konusunda uygulamada iki toplum arasında büyük fark olduğunu gördük.

Yabancı dil öğretiminde Almanca özelinde sözünü ettiğimiz kültürel öğelerin günümüzdeki Alman toplumunun algısıyla, uygulamasıyla ve yaşamındaki yeri ve işlevi ile birlikte öğrenilmesi gerekiyor. Herhangi bir kültürel şok ile karşılaşmamak için dil öğretiminin bu tür kültürel etkinliklerle birlikte yapılması gerekliliği ortaya çıkıyor.

KAYNAKÇA

- Aksan, D. (1990). Her Yönüyle Dil, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, s.13-65.
- Aslan, S., Koçal, V. (2018). Doğu-Batı uygarlıkları ayrımı bağlamında Türkiye ve Avrupa göçmen politikalarının tarihsel temelleri üstüne karşılaştırmalı bir çalışma. Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 8(15), 1-32.
- Başkan, Ö. (2006). “Yabancı Dil Öğretimi, İlkeler ve Çözümler” Multilingual, İstanbul, s.218.
- Bettelheim, B. (1983). Kinder brauchen Märchen, Deutschen Taschenbuch Verlag, 6., Stuttgart, s. 12.
- Boratav, P.N. (1982). 100 Soruda Halk Edebiyatı, 4. Baskı, Gerçek Yayınları, İstanbul, s. 80.
- Boratav, P.N. (1967). Türkische Volksmärchen, Eugen Diederichs Verlag, Erste Auflage München 1990, Akademie Verlag, Berlin.
- Bredella, L, Werner D. (1999). Interkultureller Fremdsprachenunterricht. Tübingen: Narr, s.67.
- Çakır, İ. (2011). Yabancı Dil Öğrenme Ortamlarında Kültürün Rolü. Milli Eğitim Dergisi, 41(190), 248-255.
- Grimm, B. (1956). Deutsche Sagen, Winkler-Verlag, München, s.8.
- Grimm, B. (1979). Kinder- und Hausmärchen, gesammelt durch die Brüder Grimm, erster Teil, Insel Taschenbuch, Frankfurt am Main.
- Grimm, B. (1969). Märchen der Brüder Grimm, Mit Illustrationen von Josef Hegenbarth, Müller u. Kiepenheuer, Insel - Verlag Anton Kippenberg, Leipzig .
- Halliday, MAK. (1978). Language as social semiotic: the social interpretation of language and meaning. Sydney: Edward Arnold.
- Helimoğlu, Y.M. (2013). Masallar ve eğitimsel işlevleri. Ankara: Eğiten Kitap, s.2-16.
- Kramsch, C. (1993). Context and Culture in Language Teaching. Oxford: Oxford University Press, s.1.
- Neuner, G., Hunfeld, H. (1993) Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts, Eine Einführung, Langenscheidt, Berlin• München• Wien• Zürich• New York, s.109.
- Ölçer, Ö. (2017). Masal mekânında kadın olmak. Masalarda toplumsal cinsiyet ve mekân ilişkisi. Ankara: Geleneksel Yayıncılık, s. 7.
- Özcan, M. (2008). Arapça yazma becerilerinde alternatif bir yaklaşım: iletişimsel yazma becerileri etkinlikleri. Türkiye ‘de Yabancı Dil Eğitimi Ulusal Kongresi Bildiriler Kitabı içinde Ankara: Bizim Büro, s. 682– 685.
- Sakaoğlu, S. (1973). Gümüşhane Masalları, Metin Toplama ve Tahlil, Atatürk Üniversitesi Yayınları No: 98, Sevinç Matbaası, Ankara, s.4.
- Sever, S., Karagül, S. (2014). Oğuz Tansel’in derleyip yazdığı masal kitaplarında yer alan sözvarlığı öğelerinin incelenmesi. Dergipark. 20(77), 173-188.
- TDK Güncel Türkçe Sözlük, <https://sozluk.gov.tr/> [14.07.2025]
- Wahrig, G. (1980). Deutsches Wörterbuch, Mosaik Verlag, s. 2462.